

ΑΝΔΡΕΑΣ Κ. ΜΠΟΥΡΟΥΤΗΣ

Οι εβραϊκές περιουσίες

**Κράτος και δωσιλογισμός στη
Θεσσαλονίκη, 1943-1949**

Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2023

Το βιβλίο του Δρ. Ανδρέα Μπουρούτη παρακολουθεί την προπολεμική εποχή, την Κατοχή και τη μεταπολεμική περίοδο και δίνει σαφείς και στοιχειοθετημένες απαντήσεις στα ερωτήματα σχετικά με τις εβραϊκές

περιουσίες, κινητές και ακίνητες, αξιοποιώντας πρωτογενές αρχειακό υλικό που παρουσιάζεται για πρώτη φορά. Μέσα στους δρόμους του κέντρου, της ανατολικής και της δυτικής Θεσσαλονίκης βλέπουμε να εκτυλίσσονται οι ιστορίες ανθρώπων, οι περισσότεροι από τους οποίους χάθηκαν με τραγικό τρόπο στα στρατόπεδα θανάτου.

Η άνθηση της ιστορικής έρευνας για τον ελληνικό εβραϊσμό τα τελευταία χρόνια επικεντρώνεται σε μεγάλο βαθμό στην προπολεμική παρουσία των εβραϊκών κοινοτήτων και κυρίως στο Ολοκαύτωμα την περίοδο του πολέμου. Αντίθετα υπάρχουν αναπάντητα ερωτήματα που αφορούν τη μεταπολεμική εποχή, ιδίως το ζήτημα των εβραϊκών περιουσιών, που αποτελεί θέμα συζήτησης στη δημόσια ιστορία.

Την άνοιξη του 1943, με την εφαρμογή της Τελικής Λύσης στη Θεσσαλονίκη, οι ναζί φρόντισαν να ανοίξουν τον κύκλο της συνενοχής στη λεηλασία των εβραϊκών περιουσιών, κάτι που έπραξαν σε όλη την κατεχόμενη Ευρώπη. Το ελληνικό κράτος ενεπλάκη στην υπόθεση με τη δημιουργία της Υπηρεσίας Διαχείρισεως Ισραηλιτικών Περιουσιών (ΥΔΙΠ), ενώ χιλιάδες Έλληνες χριστιανοί έσπευσαν, άλλοι από ανάγκη και πολλοί από καιροσκοπισμό, να συμμετάσχουν στη διαδικασία εκμετάλλευσης ως μεσεγγυούχοι.

Ακόμη και μετά την απελευθέρωση, το ζήτημα των εβραϊκών περιουσιών εξακολούθησε να αποτελεί ένα ακανθώδες θέμα που εξέθετε διεθνώς τη χώρα. Ποια ήταν η δημόσια στάση έναντι των επιζώντων Ελλήνων Εβραίων; Πώς αντιμετωπίστηκαν οι δωσίλογοι και όσοι εκμεταλλεύτηκαν και διασπάθισαν τις εβραϊκές περιουσίες; Γιατί καθυστέρησε η εφαρμογή των νόμων και τι συνέβη το 1949; Τι έγινε τελικά;